

ושטיפה. ובסוף הרגל ימרוק וישטוף, כי היות ויש הרבה קרבנות ברגל, ומבשל בו בכל יום, פולט כל יום מה שבלע אתמול קודם שנעשה נותר.

וחכמים אומרים: עד זמן אכילה מותר לבשל בו בלי מריקה ושטיפה עד כלות סוף אכילת הקרבן, דהיינו, שלמים שני ימים ולילה אחד, ובחטאת יום ולילה, ואחר כך, אפילו בישל בו בינתיים, צריך מריקה ושטיפה, כי שמא נשאר בו מהבלוע הראשון שנעשה עכשיו נותר.

מריקה ושטיפה כיצד?

מריקה — **כמריקת הכוס** (58) של ברכת המזון שצריך להדיחו ולרוחצו יפה מבפנים.

ושטיפה — **כשטיפת הכוס** של ברכה שטעון הדחה ורחיצה בחוץ.

מריקה [בהמין] ושטיפה בצונן.

השפוד שמשתמשים בו לצליית בשר על צא-א האש, שאין לו תוך, **והאסכלא**, טס ברזל מלא נקבים שצולין עליו, וגם לו אין תוך, **מגעילן** (59) **בחמין** (60) כדין הגעלה, כדי להפליט את הבלוע.

השטיפה בצונן זה הרי יש גם בכל האיטורים, ומתרצת הגמרא חידוש שבקדשים יש שתי שטיפות משא"כ בתרומה [ושאר איטורים] רק שטיפה אחת.

58. לכאורה כל זה הוא לדעת רבי שמריקה ושטיפה שתיהן בצונן והחילוק ביניהן הוא שזו מבפנים וזו מבחוץ, אך לדעת רבנן שמריקה בחמין ושטיפה בצונן הרי וודאי שצריך שתיהן בשווה, והיכן שעושים בחמים, שם צריך לעשות גם בצונן. אך הרמב"ם [פ"ח ממעה"ק הי"ב] אף על פי שפסק כרבנן, מכל מקום, כתב המריקה והשטיפה כמריקת הכוס ושטיפתו. וכתב המהר"י קורקוס שהרמב"ם מפרש בזה פירוש אחר כמבואר בפירוש המשניות להרמב"ם שכתב "ומה שאמר כמריקת הכוס ושטיפת הכוס רוצה לומר שאינו חייב להפליג עד שיסיר כל הרושם". והיינו שאין צריך שלא ישאר שום זכר מהבישול. רק ינקה כדרך שמנקים כוס.

59. כתב הרמב"ם [פ"ח ממעה"ק הי"ב] וז"ל מריקה בחמין ושטיפה בצונן וכו' והשפוד והאיסכלא מגעילן במים חמים על גבי האש ואחר כך מדיחן. עכ"ל. ותירץ הרדב"ז ששינה

הרמב"ם בלשונו, שבכל הכלים כתב מריקה בחמין. ואילו בשפוד הוסיף במים חמים על גבי האש, והיינו שבכל הכלים אין צריך במים חמים על האש אלא רק לשפוך לתוך הכלי מים חמים ולשפשף וכן לשונו של הרמב"ם בפירוש המשניות, ורק בשפוד כיון שתשמישו באור בזה חמור יותר וצריך הגעלה גמורה במים חמים על האש.

ובפירוש המשניות, בכל הכלים כתב הרמב"ם שהמריקה ושטיפה להסיר מה שנדבק בכלים ואילו בשפוד ואיסכלא כתב שיסיר השמנונית שנבלעה, והיינו בכל הכלים המריקה ושטיפה היא רק שלא ישאר דבוק על הכלי. אך בשפוד שבו לוע יותר צריך הגעלה לפלוט מה שנבלע.

ולכאורה קשה בשאר הכלים איך ניתרים בלי הגעלה והרי הבליעה נעשית נותר. וכתב הרדב"ז שאם מבשל בו למחר לאחר שנעשה נותר הרי הבליעה כבר נותן טעם לפגם ומן התורה מותר. ורבנן בכלי קודש לא גזרו בזה. [ועוד טעמים כתבו בזה האחרונים].

וכתב הגרי"ז [פ"ח ממעה"ק הי"ד] שמקורו של הרמב"ם לזה הוא שהוקשה לו מה באה המשנה להשמיענו בשפוד ואיסכלא שמגעילן

[והגמרא במסכת עבודה זרה מקשה, הרי לשפוד ואיסכלא שמשמשים בהם באור, צריך ליבון, ולא מספיק הגעלה. ומסקנת הגמרא, היות ובשעת הבליעה זה היה מותר, מספיק גם לשפוד הגעלה בלבד].

ופרכינן: מתקיף לה רב אחאבוי בר אמי: וכי אין פיגול ברגל, אם שחט על מנת לאכול למחר, וכי אינו פיגול, שכל הימים הם יום אחד לפי רבי טרפון? ואין נותר ברגל? וכי אם הותר בשר חטאת למחר אינו נותר משום שיום אחד הוא לרבי טרפון?

גמרא:

והוינן בה: מאי טעמא דרבי טרפון?

אמר רבי יצחק: דאמר קרא "ופנית בבקר והלכת לאחריך", ודרשינן: הכתוב עשאו כולן לבקר אחד. שבהכרח מדובר בפסוק בבוקר של חול כני ביום טוב לא יכול להיות, שהרי הוא חייב עדיין להיות בירושלים], וקרא הפסוק לכל הימים של החג, עד למחרת החג, "בקר אחד".

ודחינן: וכי תימא הכי נמי שאין פיגול ונותר ברגל. אי אפשר לומר כן שהרי והתניא: רבי נתן אומר לא אמר רבי טרפון אלא זו בלבד שלענין מריקה ושטיפה בלבד הוא יום אחד ולא לענין פיגול ונותר. ואם טעמו של רבי טרפון הוא משום שלמד מאותו פסוק אם כן אפילו לענין פיגול ונותר גם כן.

ומתריצין: אלא טעמו של רבי טרפון כדרב נחמן אמר רבה בר אבא דאמר רב נחמן אמר רבה בר אבא: כל יום ויום נעשה

בחמין, והרי בכל הכלים הדין כן. והיה מקום לפרש שהחידוש שאפילו שתשימשם באור מכל מקום מספיק להם הגעלה וכמבואר בסוף עבודה זרה. אך הרמב"ם פירש שבאה המשנה להשמיענו שדינם שונה מכל הכלים. שכל הכלים שופך לתוכם מים חמים, אך שפוד ואיסכלא צריכים הגעלה על גבי מים חמים שעל האש.

60. כתב הרמב"ם [פ"ח ממעה"ק הט"ו] כלי גללים כלי אבנים וכלי אדמה אינן טעונים מריקה ושטיפה אפילו בחטאת אלא הדחה בלבד, וכתב הכסף משנה שטעמו של הרמב"ם הוא כי בתורה נאמר דין על כלי נחושת [מריקה ושטיפה] וכלי חרס [שבירה], אך על כלים אלו לא נאמר שום דין.

ותמהו, שאמנם אין בזה הדין המיוחד של קדשים, אך למה לא יהא בהם הדין של חולין שצריך הגעלה. ואין לומר שאין הכי נמי וצריך

הגעלה והרמב"ם רק בא להשמיע שאין בהם הדין של קדשים. שהרי כתב הרמב"ם שצריך הדחה הרי שמספיק הדחה ואין צריך הגעלה.

ותירץ הגר"ח שהרי הקשו הראשונים בכל מריקה ושטיפה הרי הבליעה היא נותן טעם לפגם ומדוע חייב להוציאה מהכלי. ותירצו בשני אופנים. או שהוא גזירת הכתוב. או שנותן טעם לפגם הוא רק היתר לענין שאינו אוסר התערובת שנכנס בה, אך הוא עצמו אסור. ולכן צריך מריקה ושטיפה לבליעה האסורה לבערה כדין נותר.

ואם כן, מובן שבכלי אבנים שלא חידשה התורה דין מריקה ושטיפה אין צריך הגעלה ומה שמבשל בכלי איננו נאסר כי זה נותן טעם לפגם. ומה שהצריך הרמב"ם הדחה זה מכיון שיש שמנונית בעין על דפנות הכלי. ולאסור בעין לכמה ראשונים אין היתר נותן טעם לפגם.

גִּיעוּל לַחֲבֵרוֹ (61) (62) (63) כיון שהשלמים מצויים ברגל אין הבלוע שלה נעשה נותר. שהרי זמן אכילת שלמים לב' ימים, וכאשר מבשל בו שלמים היום חוזר ומבשל בו שלמים למחר, ופולט למחרת מה שבלע אתמול ובלוע מן האחרונים, נמצא שאינו בא לידי נותר. ואם בישל בו חטאת היום, הוא נזהר לחזור ולבשל אחריו שלמים בו ביום, ופולט את החטאת ובלוע את

השלמים. שנינו במשנה **וחכמים אומרים עד זמן אכילה וכו'** והוינן בה: **מאי קאמר** מהו שיעור זמן זה? ומפרשינן: **אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוח: ממתין לה כל זמן אכילה**, (64) מותר לבשל בו בלי מריקה ושטיפה עד כלות זמן אכילת הקרבן [דהיינו שלמים שני ימים

61. התוס' לעיל [צו. ד"ה דאם] תמהו מה טעמם של רבנן החולקים על רבי טרפון. והגרי"ז הביא **שהראב"ד** בפירושו לספרא כתב שטעם חכמים הוא משום שחוששים שלא יגיע הבישול השני למקום שהגיע הבישול הראשון, או שזה כדי שלא יקל במריקה ושטיפה. [ולהלן יובאו דברי הגרי"ז בזה].

62. הקשה **במקדש דוד** [לא, ג] אמנם הבישול של מחר מוציא הבליעה של אתמול, אך יקשה לצד בגמרא לעיל שבישול בלי בלוע גם חייב במריקה ושטיפה. והבישול הלא אינו נפקע בבישול של מחר.

ותירץ שאמנם יצטרך לעשות אחר כך מריקה ושטיפה, והבישול מועיל רק שלא יהיה נותר בכלי ויהיה מותר לבשל בו. ובסוף הרגל יקיים המריקה ושטיפה. [וכן פירש הגרי"ז ויבא להלן] ולפי דברי התוס' לעיל [צו. ד"ה אלא] הקושיא מיושבת היטב, שביארו שבישול בלא בלוע חיובו במריקה ושטיפה הוא שהחמירה התורה לדון אותו כבלוע. ואם כן, הבישול שמוציא הבליעה וודאי מועיל לזה ששוב אין שייך בליעה.

עוד יש לתמוה בזה, הרי בישל במקצת בכלי טעון מריקה ושטיפה לכל הכלי. ואילו בבישול הרי אין המים מגיעים לכל הכלי.

ולפי דברי **המקדש דוד** למעלה מתורץ היטב, שכאן הבישול השני באמת אינו מועיל למריקה ושטיפה וזה עושה אח"כ בסוף הרגל. ומועיל הבישול רק שלא יהיה נותר וזה הרי כהגעלת איסורים שמספיק הגעלה למקום שהשתמש בו בלבד ואין צריך לכל הכלי. ולדעת תוס' שמריקה ושטיפה היא אחר שנעשה נותר, יש ליישב שכאן מועיל הבישול למנוע חיוב מריקה ושטיפה ובוה שמגעיל המקום שהשתמש מספיק שלא יחול חיוב מריקה ושטיפה. ואם חל החיוב אז צריך לכל הכלי אך לפני שחל החיוב מספיק למקום הבישול.

63. הקשה **הפלתי** [קג ו] הרי זה שייך כל ימות השבוע, אך בשבת שברגל הרי אסור לבשל, ולאחר השבת הרי כל הבליעות שבכלי כבר נעשו נותר. ותירץ לפי השיטות שנותן טעם לפגם אינו חייב בשטיפה ובמריקה, אין זה קשה, כי אחר השבת כבר כל הבליעות הן נותן טעם לפגם, ואין חיוב מריקה ושטיפה.

64. פירשו התוס' שהכוונה שחיוב מריקה ושטיפה חל אחרי שנגמר זמן האכילה ונעשה נותר, והוכיחו כן מזה שאמר רבי טרפון שאין צריך מריקה ושטיפה כל הרגל כי כל יום נעשה

ולילה אחד, ובחטאת יום אחד], והדר, אחר זמן האכילה, עביר לה מריקה ושטיפה, אפילו אם בישל בו בינתיים.

[אבל לרבי טרפון אינו טעון מריקה ושטיפה אחר זמן האכילה, כיון שכל יום נעשה גיעול לחברו].

והוינן בה: מנחני מילי דאמרו חכמים עד זמן אכילה?

ומפרשין: אמר רבי יוחנן משום אבא יוסי בן אבא: כתיב "ומורק ושופף" ובסמוך כתיב "כל זכר בכהנים יאכל".

ודרשין: הא כיצד, למה סמכן הכתוב זה ליד זה? אלא לומר לך, ממתין לה זמן אכילה, והדר עביר לה מריקה ושטיפה.

שנינו במשנה: מריקה כמריקת הכוס וכו'.

תנו רבנן: מריקה ושטיפה בצונן, דברי רבי. וחכמים אומרים, מריקה בחמין, ושטיפה בצונן.

והוינן בה: מאי טעמא דרבנן דאמרי מריקה בחמין?

ומחלוקת רבנן ורבי טרפון היא מתי זמן הקיום. שרבי טרפון סובר שאפשר לדחות הקיום גם לאחר זמן. ורבנן סוברים שצריך לקיים את המריקה ושטיפה כשמסיים לאכול.

וזהו טעמו של רבי טרפון שיבשל כל הרגל כי אפשר לדחות הקיום. והמשא ומתן בגמרא הוא שהרי מכל מקום, הבליעות בכלי הן נותר ואיך מותר לבשל בו. ומתחילה רצתה הגמרא לומר שכל הרגל זה כיום אחד ואין נותר. והגמרא דוחה זאת והמסקנא שכל יום נעשה גיעול ואין כאן אף פעם בליעת נותר בכלי. ולכן אפשר לבשל ואין הנותר אוסר מה שמבשל. אך לענין חיוב מריקה ושטיפה בזה לא דנה הגמרא כלל, וטעמו של ר"ט שאפשר לדחותו לאחר זמן. ורבנן החולקים סוברים שהחיוב מיד בסיום אכילה ולכן עושה מריקה ושטיפה בכל יום.

בקרן אורה הוכיח כדעת הרמב"ם ממה ששנינו בתוספתא [פרק י'] "שטף ולא מרק מרק ולא שטף יאכל כחמור שבהם". והיינו שאם לא מרק ושטף כדין ובישל בכלי הרי דיני האכילה הם כמו הדבר החמור שנתבשל בו מאחר שלא הוכשר כדין. ואם נאמר שחיוב מריקה ושטיפה הוא אחר שנעשה נותר אם כן יהיה אסור לגמרי

גיעול לחבירו, ואם חל החיוב מריקה ושטיפה לפני שנעשה נותר כיון שכבר חל החיוב איך מועיל ההגעלה שבבישול להיפטר מחיוב מריקה ושטיפה [כך פירש התו"ט כוונת התוס'] אלא על כרחך שהחיוב חל רק אחרי שנעשה נותר ומועילה ההגעלה שעושה לפני כן שלא יחול חיוב מריקה ושטיפה.

אך דעת הרמב"ם [פ"ח ממעה"ק הי"ד] שחיוב מריקה ושטיפה הוא כשמסיים לאכול ואז חייב לעשות מריקה ושטיפה, והראב"ד משיג שהחיוב רק אחרי שנעשה נותר [וכדעת התוס'] ולדעת הרמב"ם קשה קושיית התוס' אם חיוב מריקה ושטיפה הוא לפני שנעשה נותר איך מועילה ההגעלה של הבישול הרי היא איננה מריקה ושטיפה.

וכן קשה על הרמב"ם שמתחילה אומרת הגמרא שטעמו של רבי טרפון שהכתוב קרא לכולן בוקר אחד. וזהו סברא רק לענין נותר, אך להרמב"ם הרי החיוב תלוי בזמן אכילה וכשגומר לאכול חייב במריקה ושטיפה ומה יועיל זה שהם כיום אחד.

וביאר הגרי"ז על פי מה שמוכח בספרא שחיוב מריקה ושטיפה חל מיד בשעת הבישול.

והוינן בה: **ורבנן** למה לא למדו כרבי שמריקה איננה הגעלה?

ומפרשינן: **אם כן**, שמריקה ושטיפה דבר אחד הוא [ומריקה איננה הגעלה], **לכתוב קרא או "מורק מורק" או "שוטף שוטף"**, שהוא לשון שוה בשניהם, **מאי "ומורק ושוטף"**? משמע ששני דברים הם, אלא בהכרח, **שמע מינה, מריקה בחמין, ושטיפה בצונן**.

והוינן בה: **ורבי**, למה שינה רחמנא בלשון? ומפרשינן: **אי כתב רחמנא "ומורק ומורק"**,

ומפרשינן: **מידי דהוי אגיעולי**⁽⁶⁵⁾ **עובדי כוכבים**, שצריך הגעלה בחמים כדי להפליט את המאכלות האסורות שנבלעו בתוכם על ידי בישולם, כמו שנאמר "כל דבר אשר יבא באש, תעבירו באש".

והוינן בה: **ורבי** מדוע לא חשש להצריך הגעלה?

ומפרשינן: **אמר לך רבי הגעלה לא קאמינא**⁽⁶⁶⁾ ⁽⁶⁷⁾ **שודאי צריך כי קאמינא למריקה ושטיפה דבתר הגעלה שבנוסף להגעלה צריך מריקה ושטיפה בצונן**.

טעם לפגם ברגע אחד של הלילה, אם כן איך שייך מריקה ושטיפה בחטאת. הרי זמן אכילת חטאת ליום ולילה. וכבר נעשתה הבליעה נותן טעם לפגם. ותירץ הרא"ש שגזירת הכתוב הוא.

ותמה הפלתי [קג ו] אם כן איך אמר רבי הגעלה לא קאמינא ופשוט שצריך כמו בשאר איסורים, והרי כאן הוא נותן טעם לפגם ובכל האיסורים באופן זה אין צריך הגעלה.

ותירץ הגרע"א שהרי בכלי חרס הצריכה התורה בחטאת שבירה. והחילוק בין כלי חרס לכלי נחושת הוא, שלכלי נחושת מועיל הגעלה ולכלי חרס לא. ואם כן, מזה עצמו ראייה שצריך הגעלה אחרי בישול קודש. שאם לא צריך הגעלה מדוע נשתנה כלי חרס [לשבירה] מכלי נחושת שהוא במריקה ושטיפה. ומוכח מזה שצריך גם הגעלה וכיון שבכלי חרס לא שייך הגעלה לכן דינו בשבירה.

67. כתב החזו"א שלרבי ההגעלה היא גם מכלל המצווה ויש בה כל דיני מריקה ושטיפה, דהיינו, שתהיה במקום קדוש, ובמים, והגר"ז נקט שלרבי אין ההגעלה מכלל המצווה אלא רק כהכשר כלי משאר איסורים.

לאכול שהרי הבליעה היא נותר ואסורה באכילה. ומוכרח מזה כדעת הרמב"ם שהחיוב לפני שנעשה נותר ובוזה שייך שיאכל כפי החמור, שהוא מותר באכילה.

במקדש דוד הסתפק לדעת התוס' והראב"ד שחיוב מריקה ושטיפה אחר שנעשה נותר, מהו זמן מריקה ושטיפה בשלמים, שדינם להאכל לשני ימים ולילה אחד ונאסרים באכילה בסוף היום השני. אך חיוב שריפה הוא רק בסוף הלילה בעמוד השחר של שלישי. האם זמן מריקה ושטיפה שלהם הוא בסוף היום השני שזהו סוף זמן אכילה, או באור לשלישי שאז מתחייב בשריפה.

65. כתב הגר"ח [מובא בגר"ז] שמכאן מוכח שמריקה ושטיפה ייסודם הוא הכשר הכלי להשתמש בו. שאם זהו מצווה בעלמא מה זה שייך לגיעולי עכו"ם. ובעל כרחך שזה נאמר לענין הכשר הכלי ולכן מובן שלמדו רבנן מגיעולי עכו"ם.

66. הרא"ש בעבודה זרה [פ"ה סימן ל"ו] הקשה לשיטות שבליעה נפגמת ונעשית נותן

הרקיק ולא כל החתיכה אסורין מחמת נגיעה זו. אלא הדין הוא, אינו אסור אלא במקום שבלע בלבד, ולפיכך חותך מקום הבליעה [כדי נטילה], והשאר כשר.

גמרא:

והוינן בה: מאי קאמר במשנה, שאין טעונים מריקה ושטיפה [כדין החמורים]. ומשמע שמדובר על יש בהם בנותן טעם, ונאכלים כחמורים. ואם כן צריך להיות דינם כמו החמורים.

ומפרשין שחסר במשנה, והכי קאמר: אם יש בהם בנותן טעם, הרי הקלין נאכלין כחמורים, וטעונים מריקה ושטיפה כדין החמורים. ופוסלים במוגע אם היו החמורים פסולים והקלים כשרים נעשו הקלים כחמורים לפסול את הנוגעים בהם.

אבל, אם אין בהם בנותן טעם, אין הקלים נאכלים כחמורים, ואין טעונים מריקה ושטיפה⁽⁶⁹⁾, ואין פוסלים במוגע. אם היה החמור הפסול שנתבשל עם הקלים מועט ואינו נותן טעם בקלים, לא נעשו הקלים כמוהו לגבי מריקה ושטיפה ולגבי לפסול את הנוגעים בהם, שהרי אף הם לא נפסלו.

ופרכינן: נהי, הגם שאם אין בהם בנותן טעם, דקדשי קדשים לא בעו מריקה ושטיפה בסוף זמן אכילת חמורים, כיון שהם מועטים

הוה אמינא תרתי זימנא במריקה. אילו היה כתוב כן [כמו שהקשו רבנן], הייתי אומר שצריך למרק פעמיים או לשטוף פעמיים. לפיכך כתב רחמנא "ומרק ושטף", בשינוי לשון, לומר לך, מריקה כמריקת הכוס של ברכת המזון, שיש להדיחו יפה מבפנים. ושטיפה כשטיפת הכוס של ברכה, שיש לשטפו יפה מבחוץ.

מתניתין:

בישל בו בכלי בשר קדשים ובשר חולין ביחד זה עם זה. או שבישל בו בשר קדשי קדשים ביחד עם בשר קדשים קלים,

אם יש בהם בנותן טעם, שבשר הקדשים נותן טעם בבשר החולין, או שבשר קדשי קדשים נותן טעם בבשר הקדשים קלים, הרי הקלים נאכלים כחמורין⁽⁶⁸⁾ החולין נאכלים כדין קדשים, וקדשים קלים נאכלים כדין קדשי קדשים. דהיינו, לפניו מן הקלעים לזכרי כהונה וליום ולילה. ואינם טעונים מריקה ושטיפה בסוף זמן אכילת החמורים, אלא בסוף זמן אכילת קדשים קלים, ואינם פוסלים במוגע. אם נפסלו הקדשים קלים, ונגע בהם בשר ובלע מהן, אין הבשר נפסל.

רקיק פסול שנגע ברקיק כשר, ובלע הכשר מן הפסול, וחתיכה או חתיכת בשר קדשים שנגעה בחתיכה של בשר פסול, ובלעה החתיכה הכשרה מהחתיכה הפסולה לא כל

[טעם].

69. כתב המקדש דוד שצריך לומר שאין ניכר גם מה הם החתיכות קדשים והן עצמן

68. כתב המקדש דוד [לא ד] שדין זה שכשיש בנותן טעם הקלים נאכלים כחמורים הוא רק מדרבנן, שהרי כאן זה מין במינו ומדאורייתא בטל ברוב ורק מדרבנן הביטול בשישים [נותן

קדשים וקדשים קלים?

ומתריצין: צריכי לכתוב שניהם.

דאי תנא קדשים וחולין בלבד, הוה אמינא חולין הוא דאלימא לבטולי קדשים, כשהקדשים מועטים ואינם נותנים טעם בחולין הרי הם בטלים בחולין, כיון דלאו מינייהו.

אבל קדשי קדשים וקדשים קלים, אימא לא יכולים קדשים קלים לבטל קדשי קדשים אפילו אם הם מועטים, כיון ששניהם מין אחד של קדשים הם, והיינו אומרים שאינו בטל, קא משמע לן שבטל.

ואי תנא קדשי קדשים וקדשים קלים לחוד, הוה אמינא קדשים הוא דאלימי לבטולי קדשים, כיון שדינם חמור לכן יכולים לבטל זה את זה. **אבל חולין,** שאינו חמור כל כך כמו קדשים, **אימא לא** יכולים לבטל קדשים, לכן **צריכא** את שניהם.

שנינו במשנה: **רקיק שנגע ברקיק בו.**

תנו רבנן: כתוב לגבי בשר החטאת "כל אשר יגע בבשרה יקדש".

יכול אפילו שלא בלע אלא "נגע" בו בשר חולין או שלמים לבד, כגון ששניהם צוננים, שיקדש להיות כמותה, **תלמוד לומר** צא-ב "בבשרה", ודרשין, **עד שיבלע בבשרה.** (70)

ובטלים, מכל מקום, **קדשים קלים מיהא, ניבעי.** לכל הפחות יצטרכו מריקה ושטיפה בסוף זמן אכילת קדשים קלים. ולמה כתוב שאין טעונים מריקה ושטיפה, שמשמע בכלל לא.

ומפרשין: **אמר אביי: מאי אין טעונים דקאמר?** היינו אין טעונים מריקה ושטיפה כחמורים כדין קדשי קדשים. **אבל** כדין **קדשים קלים, טעונים** מריקה ושטיפה.

ומפרשין עוד: **רבא אמר: הא מני, התנא של משנתנו, רבי שמעון היא, דאמר קדשים קלים אין טעונים מריקה ושטיפה,** כמו שלמד למעלה מהפסוק "קדש קדשים היא", שמשמע קדשי קדשים חייבים, וקדשים קלים לא.

ומקשינן: **בשלמא לרבא, שאומר שמשנתנו היא כרבי שמעון, היינו דקתני "בישל בו קדשים וחולין או קדשי קדשים וקדשים קלים", להשמיענו שסתם רבי כרבי שמעון שאומר קדשים קלים אין טעונים מריקה ושטיפה.** וזהו חידושו של הסיפא שאין טעון אפילו כקלים.

אלא לאביי, שאמר אין טעונים מריקה ושטיפה היינו כדין החמורים, אבל טעונים מריקה כדין הקלים, תרתי למה לי לכתוב במשנה? כיון שכבר כתוב בקדשים וחולין שכאשר בטל במיעוטו אין צריך מריקה ושטיפה, מה לי קדשים וחולין, מה לי קדשי

ושטיפה. ובהכרח לומר שהחתיכות עצמם גם בטלות ולכן אין חיוב מריקה ושטיפה.

70. וטעם האיסור פירש רש"י משום התר

מתבטלות. שאם החתיכות ניכרות ואינן בטלות, הרי אפילו שאין כאן בליעות כיון שהבליעה בטלה ברוב אבל בישול יש כאן ולצד אחד בגמרא בישול בלי בלוע גם חייב במריקה